



הסתדרות הפסיכולוגים בישראל
Israel Psychological Association



החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית

להיות אי לעצמך

אי הידיעה במרחב השיקומי

כנס העשור של החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית בהפ"י

בחסות:

syqe air

לשאוף. להקל. לתפקד.

15-17/11/2022 לאונרדו פלאזה, אשדוד



ועד החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית

גב' דניאל לוי – יו"ר הועד

ד"ר הילה כהן – יו"ר הועד

מר אלעד שלו

גב' גלי קלטש

גב' עידית מלכה

ועדת הכנס

גב' יעל גלין

גב' לרה זינגר

גב' מיכל סלע-קאופמן

ד"ר נטע בן ארי

גב' דניאל לוי (נציגת ועד החטיבה)

גב' גלי קלטש (נציגת ועד החטיבה)

ועדת הפרסים

ד"ר אילה בלוך

ד"ר שושי פלמור

מר ירחמיאל (ירי) פישמן



ברכת ועדת הכנס

חברות וחברי החטיבה יקרים,

אנו שמחות ונרגשות להכריז על כנס **העשור** של החטיבה השיקומית בהפ"י לשנת 2022. עשור הוא פרק זמן שבו תינזק מספיק להפוך לנער, וגם הכנס שלנו הוא כבר נער מתבגר ובוועט שהפך עם השנים לחלק משמעותי בהפיכת החטיבה שלנו לקהילה חמה, מתפתחת ותומכת.

הכנס השנה יהיה חגיגי במיוחד. הן במיקום המפנק והן במתכונת של כנס בן שלושה ימים המאפשר למידת עומק, יצירת אינטימיות וחוויה משמעותית. יחד עם זאת, לאור הרצון העז לאפשר לכמה שיותר אנשים להיתרם השקענו בתכנים שפונים לאוכלוסיות מגוונות, עוסקים באספקטים שונים של עבודתנו השיקומית ופתחנו מספר אפשרויות הגעה לכנס עבור מי שלא שפר עליו מזלו ליהנות מהחוויה המלאה.

נושא הכנס השנה הינו "אי הידיעה במרחב השיקומי". הצורך לשהות במרחבים עמומים מאפיין את העבודה השיקומית ואת השותפות עם מטופלים שלא פעם נדרשים לזנוח מאחורי גבם את המוכר והידוע ולגלות דרכים לא מוכרות. חווית חוסר הידיעה, שנושאת בקרבה חרדה ותקווה כאחד, הינה חווית מפתח ובכנס הזה נעסוק בה דרך אספקטים מגוונים בחיפוש אחרי משאבים ועוגנים שמאפשרים לצמוח בתוכה.

כל התכנים הנפלאים שהוכנו עבורכם בכנס ניתנו בנדיבות על ידי אנשים שרוצים לחלוק מניסיונם ומהידע שלהם ואנו מודים להם על תרומתם. אנו מזמינים אתכם להזכיר לעצמכם את המשאב העצום שיש בחברות בקהילה הזו, לקחת מנוחה מהעבודה המשמעותית ומלאת הלב שלכם, לאפשר לעצמכם להיטען ולהתמלא דרך חוויה של העמקה מקצועית, מפגש והנאה.

הועדה המארגנת

ברכת ועד החטיבה

חברות וחברי החטיבה היקרים,

נרצה להודות לוועדה המארגנת על המאמצים בהפקת כנס העשור ועל גיוס כלל החטיבה שלנו (המונה כיום מאות של פסיכולוגים ופסיכולוגיות) להרצאות ולסדנאות מרתקות. אנו מזמינים אתכם להצטרף אלינו לשלושה ימים משמעותיים ומגבשים. אנו מבקשים מכם לאפשר לעצמכם ולעצמכם, פעם בשנה, לקחת פסק זמן מהעשייה הבלתי פוסקת, ולקחת רגע. ללמוד, להעמיק, להיפגש, לנוח וליהנות.

מאחלים לכולנו כנס פורה, מעשיר ומרגש,

ועד החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית

עמודים

נושא

1-3

[לוח זמנים מלא](#)

4

[לוח זמנים למגיעים ליום יחיד \(לסטודנטים ומתמחים\)](#)

5-14

[הרצאות](#)

15-25

[סדנאות](#)

26

[כללי](#)

27-28

[מיקום הכנס](#)

29-31

[ארגון והרשמה](#)

32-34

[זכויות וזכאויות](#)



יום שלישי ה-15.11.22

שעה	תוכן
09:00-10:00	התכנסות והרשמה
10:00-11:00	דברי פתיחה
11:00-12:00	הרצאה - שיקום אי-הידיעה בפסיכותרפיה - על סובלנות, סבלנות, אמונה וסקרנות/רועי סמנה
12:00-12:30	הפסקה
12:30-13:30	הרצאה - יעילות ובטיחות הטיפול בקנאביס רפואי באמצעות משאף S e : וודאות בעולם של אי וודאות/ ד"ר יהושוע (שוקי) אבירם
13:30-15:00	ארוחת צהריים
15:00-15:30	קבלת חדרים + יריד תעסוקה
15:30-17:00	סדנאות
17:00-17:30	הפסקה
17:30-19:00	סדנאות
19:00-20:30	ארוחת ערב
20:30-21:30	הפנתרים השחורים ותלוש השכר שלכם - עדכונים על כל מה שחשוב לדעת
21:30	ערב מתמחים וסטודנטים וזמן יוזמה

* במהלך היום הראשון יוצבו דוכנים

יום רביעי ה-16.11.22

שעה	תוכן
07:00-8:00	יוגה - גוני לרר
07:00-09:00	ארוחת בוקר
09:00-09:45	הרצאה - "המסע המופלא" - מבט אל הפנטסיה הלא מודעת בהתמודדות הנפשית עם מצבי משבר/ענת הדר זלצשטיין
09:45-10:30	הרצאה - מחשבות על אי ידיעה ועל המשאלה לדעת במסגרת האבחון הניורופסיכולוגי- אצל הפונה לאבחון ואצל המאבחן/שי פרנק
10:30-11:00	הפסקה
11:00-13:00	סדנאות
13:00-15:00	ארוחת צהריים ושנ"צ
15:00-16:30	סדנאות
16:30-17:00	הפסקת עוגה
17:00-17:45	הרצאה - "אני לא יודעת כמה תבין, אבל יש לי מילים לתת לך" - טיפול דיאדי במילים לילדים עם מוגבלות קשה ופגיעה ביכולת השפתית/ נעמה קרויזר וד"ר נטע יצחק
17:45-18:30	הרצאה- אתגרים ייחודיים של הורי ילדים פגועי ראש במרחב השיקומי/אריאל לוי ויהושע בנשק
18:30-20:00	ארוחת ערב
20:00-21:00	ערב פרסים
21:00	מסיבה עם J R e

יום חמישי ה-17.11.22

שעה	תוכן
07:00-8:00	יוגה - גוני לרר
07:00-09:00	ארוחת בוקר
09:00-09:45	<u>הרצאה - אי הידיעה במרחב שבין הרופא לפסיכולוג/ד"ר אלי ספיר</u> <u>ויעל גלין</u>
09:45-10:30	<u>הרצאה - התנפצות אקסיסטנציאליסטית פוסט-טראומטית: כאוס, אי</u> <u>ידיעה ואי ודאות - אבחון וטיפול/פרופ' דני הופיין ועידו בן יוסף</u>
10:30-11:00	הפסקה והחזרת מפתחות + קפה ועוגה
11:00-13:00	סדנאות
13:00-14:00	ארוחת צהריים
14:00-15:30	סדנאות
15:30-16:00	סגירת הכנס

לוח זמנים למגיעים ליום יחיד

פתוח לסטודנטים ומתמחים

יום שלישי ה-15.11.22

שעה	תוכן
09:00-10:00	התכנסות והרשמה
10:00-11:00	דברי פתיחה
11:00-12:00	הרצאה - שיקום אי-הידיעה בפסיכותרפיה - על סובלנות, סבלנות, אמונה וסקרנות/רועי סמנה
12:00-12:30	הפסקה
12:30-13:30	הרצאה - יעילות ובטיחות הטיפול בקנאביס רפואי באמצעות משאף S e : וודאות בעולם של אי וודאות"/ ד"ר יהושוע (שוקי) אבירם
13:30-15:00	ארוחת צהריים
15:00-15:30	יריד תעסוקה
15:30-16:30	הרצאה - אי הידיעה בטיפול בנפגעי תקיפה מינית/ ד"ר ציפי ריין**
16:30-17:30	הפסקה
17:30-18:30	הרצאה - "הוא זכאי"?- על הטיפול בעבריינים המכחישים את עבירותיהם/ דביר עירשוי***

* במהלך היום הראשון יוצבו דוכנים

** פתיחת ההרצאות הייעודיות מותנית בהשתתפות של 25 משתתפים ומעלה

*** לוח הזמנים הותאם ספציפית למגיעים ליום אחד, ואינו מאפשר השתתפות בסדנאות התהליכיות.

**** ניתן להירשם בתוספת תשלום לארוחת ערב ולפעילויות הערב, המוצגות בלוח של הכנס המלא



הרצאות (לפי סדר ההרצאות בכנס)

שיקום אי-הידיעה בפסיכותרפיה – על סובלנות, סבלנות, אמונה וסקרנות - מר רועי סמנה

בימים מבלבלים, בתקופה מלאה באי-ודאות, הקושי להישאר במים האפלים, העמוקים לאין שיעור של אי-הידיעה, עלול להוביל פסיכולוגים לחיפוש מקלט באי של ידיעה, המספק קרקע יציבה אך מלאכותית ובעלת מרחב תנועה מוגבל. הרצאה זו באה להציע כי לצד הניסיון המתמיד לשפר את הידע וההבנה שלנו על הנפש האנושית ולשכלל את הכלים לטיפול בה, עלינו לשמר את הפליאה מהמסתורין האינסופי שלה, אם ברצוננו להימנע מפסיכותרפיה מכנית וחסרת-חיים. בהרצאה אשתף את מחשבותיי לגבי המתח הדיאלקטי שבין ידיעה ואי-ידיעה, בין מדע ואמנות ובין תיאוריה לאינטואיציה.

רועי סמנה הוא פסיכולוג קליני מומחה, מרצה ומדריך בתוכניות לפסיכותרפיה של מרכז ויניקוט ושל אונ' בר-אילן (בי"ס תמורות). ממשתתפי הספר "למשש את הפיל" (כרמל, 2019)





הרצאות (לפי סדר ההרצאות בכנס)

יעילות ובטיחות הטיפול בקנאביס רפואי באמצעות משאף e : וודאות בעולם של אי וודאות (הרצאה ממומנת) - ד"ר יהושע (שוקי) אבירם

מספר המטופלים בקנאביס, בארץ ובעולם, נמצא בעלייה. לצד ההכרה בהשפעתו המיטיבה של הקנאביס והתרתו לשימוש במצבים רפואיים מסוימים, ישנו חשש משמעותי לגבי פרופיל הבטיחות שלו, בעיקר בשל תופעות הלוואי הפסיכואקטיביות הטמונות בתוכו. בנוסף, ההטרוגניות והמורכבות בצורות הצריכה (שרובן אינן מפוקחות) וב"זנים" הרבים הקיימים בבתי המרקחת, גורמות לחוסר יכולת לשלוט במינון הרכיבים הפעילים, בתוצאה קלינית עקבית ובהתאמת הטיפול עבור כל מטופל עקרונות המאפיינים בטיחות, רציפות ואמינות טיפולית. משאף e הינו פיתוח טכנולוגי ישראלי פורץ דרך, המאפשר שליטה ואחידות במינון והתאמת טיפול אישי, כך שניתן להגיע להפחתת סימפטומים אופטימלית ועקבית עם שיעור תופעות לוואי נמוך בהרבה בהשוואה לצריכת קנאביס בעישון, אידוי או בתמציות שמן.

ד"ר יהושע (שוקי) אבירם הוא חוקר קנאביס רפואי מהמובילים בעולם במחקרי "העולם האמיתי" על השפעות הקנאביס בטיפול במחלות מסוגים שונים. כיום ד"ר אבירם הוא מנהל המחקרים הקליניים בחברת סאיקי.



אי הידיעה בטיפול בנפגעי תקיפה מינית - ד"ר ציפי ריין

בהרצאה נעסוק בתיאור מקרה של טיפול שיקומי - זוגי - מיני שהכיל יותר אי ידיעה מידיעה. הטיפול שהתרחש יחשוף מעין שביל פרורים כמו בסיפורם של הנזל וגרטל (עמי ותמי) שהוביל לעבודה מאתגרת טיפולית בפגיעה מינית. דרך תיאור המקרה נקבל המשגה על רצף הפגיעה המינית וכיצד הגוף לוקח בעלות על הפגיעה המינית ומייצר תלכידי זיכרון גופניים (שחר - לוי). כיצד דווקא מתוך אי הידיעה והשהות המורכבת בה נבנה אמון הדרגתי ומשמעותי שמאפשר חשיפה וידיעה ובעיקר תיקון ועבודה עם הפגיעה.

ד"ר ציפי ריין היא פסיכולוגית שיקומית מומחית, מטפלת זוגית משפחתית ומינית מוסמכת. מנהלת מכון ריין ללימודי משפחה, מרצה במכון רותם, מכללת אורות ואוניברסיטת חיפה. בעלת קליניקה פרטית.

ההרצאה מיועדת לסטודנטים ולמתמחים המשתתפים ביום הראשון של הכנס.

קיום ההרצאה מותנה בהשתתפות של 25 משתתפים ומעלה.

"הוא זכאי"? – על הטיפול בעבריינים המכחישים את עבירותיהם - מר דביר עירשי

הכחשה כמנגנון הגנה היא תופעה טבעית ונפוצה בקרב אוכלוסיות שיקומיות שונות, וההתמודדות עימה מהווה אתגר עבורנו המטפלים. נתייחס לסוגיה זו דרך נקודת המבט הייחודית של שיקום עבריינים בבתי הסוהר, כאשר הכחשה מופיעה פעמים רבות כלפי העבירות אשר בהן הורשע העבריין בבית המשפט. עבור המטפלים באוכלוסייה זו מדובר באתגר מורכב: כיצד לבסס ברית טיפולית אשר מושתתת על אמון הדדי? מה לעשות עם אי - הידיעה ביחס למידת האשמה של המטופל והספקות המתעוררים כלפי המטופל וכלפי מערכת החוק? האם ניתן בכלל לטפל באדם שטרוד בהוכחת חפותו ואינו לוקח אחריות על מעשיו? מהן מטרות הטיפול תחת צילה האפל של הכחשת העבירה?

וברמה האישית, איך מתמודדים עם הנטל המוסרי או עם הרצון העז לעמת את המכחיש עם המציאות ועם הרוע שבו? בהרצאה ננסה לענות על שאלות אלו בנוגע לטיפול בעוברי חוק אשר מכחישים את עבירותיהם, תוך התייחסות לידע המחקרי, לגישות שונות בעולם ובארץ ולתיאורי מקרה מתוך הטיפול בין כותלי בית הסוהר. בנוסף, יינתן מידע בנוגע להתמחות במסגרת שירות בתי הסוהר.

דביר עירשי הוא פסיכולוג שיקומי מומחה, שאת ההתמחות השלים במסגרת השב"ס. עובד כיום בשירות בתי הסוהר, ובעל קליניקה פרטית בירושלים.

ההרצאה מיועדת לסטודנטים ולמתמחים המשתתפים ביום הראשון של הכנס.

קיום ההרצאה מותנה בהשתתפות של 25 משתתפים ומעלה.

"המסע המופלא" - מבט אל הפנטסיה הלא מודעת בהתמודדות הנפשית עם מצבי משבר - גב' ענת הדר זלצשטיין

מצבי משבר, שאדם פוגש במנעד רחב של סיטואציות לאורך החיים, מאתגרים את כוחותיו הנפשיים, אשר עומדים למבחן בהתמודדותו עם חוסר ודאות, מצוקה ואבדן. התאוריה הקליינינית, אשר מייחסת מקום מרכזי לתהליכי עיבוד אבדן ואבל, מספקת מסגרת התייחסות תיאורטית לתהליכים פנימיים אלה, דרכם הוא חווה ומעבד את המציאות שבחוץ ומושפע ממנה. מלאני קליין קושרת בין תהליך האבל הנורמלי לבין תהליכי הנפש המוקדמים ומראה כיצד האבל המוקדם שב לתחייה בכל פעם שפוגשים אבדן בשלב מאוחר יותר בחיים. בהרצאה זו יתוארו מורכבות האתגרים העומדים בפניו של אדם, בהתמודדותו עם מצבי משבר, דרך תיאור מסעו הנפשי הייחודי. מסע אשר יבוא לידי ביטוי בפנטסיה הלא מודעת, המגלמת בתוכה את החרדות שקמות לתחייה, יחסי האובייקט וההגנות בתצורתם השונה והמשתנה. אדגים זאת באמצעות סיפורה של ילדה בשם צ'יהירו, גיבורת הסרט "המסע המופלא", המתמודדת עם מעבר לסביבת מגורים חדשה ונאלצת להיפרד מזו המוכרת והאהובה. מצב משברי זה מערער את ארגונה הפנים נפשי של צ'יהירו, כפי שהכירה את עצמה עד כה ומאתגר את כוחותיה הנפשיים, בהתמודדותה עם הסיטואציה הפנימית והחיצונית. הסרט, אשר חושף אותנו בדרך חווייתית וכנה למסעה הנפשי של הגיבורה, מגלה בפנינו את יחסי האובייקט הייחודיים לה ואת הדרמה המתרחשת בתוכה, כחלק מהמהלך הנפשי שהיא צריכה לעבור, בדרכה לכונן מחדש את האובייקטים הטובים בעולמה. אבקש אם כן, להשתמש באוניברסליות של התכנים בסרט "המסע המופלא", כהזדמנות להדגים את המתרחש בנפשו של אדם בעת משבר, דרך נקודת המבט של התיאוריה הקליינינית ואף להציע מחשבות על תפקידו של המטפל הפוגש את האדם במצבים מורכבים אלה.

ענת הדר זלצשטיין היא פסיכולוגית שיקומית מומחית-מדריכה וניורופסיכולוגית. מילאה תפקידים בכירים במכון הלאומי לשיקום ניורופסיכולוגי. כיום עובדת בקליניקה פרטית באזור השרון. בוגרת התוכנית ללימודי המשך בפסיכותרפיה בפקולטה לרפואה, אוניברסיטת תל-אביב, מסלול קליין וממשיכה.

מחשבות על אי ידיעה ועל המשאלה לדעת במסגרת האבחון הנוירופסיכולוגי – אצל הפונה לאבחון ואצל המאבחן - מר שי פרנק

האבחון הנוירופסיכולוגי מטרתו לענות על שאלות, לסייע לפונה להבין את מצבו ולבנות תכנית לקידום תפקודו ורווחתו הכללית. לשם כך הפסיכולוג המאבחן אוסף מידע באמצעות כלים שונים ומבקש להגיע לידי אבחנה מוגדרת ומבוססת. זהו תהליך הנשען על עקרונות מדעיים ומבוסס ידע. הפונה לאבחון מבקש לנוע מעמדה של אי ידיעה לידיעה ומאמין כי אנו המאבחנים נושאים את הידע הנדרש למען יקבל את המענה לו הוא זקוק. אולם כמה באמת אנו יודעים את מלאכתנו, והאם באמת תהליך האבחון בכוחו לתת מענה לשאלות הפונה? בהרצאה נחשוב יחד על היבטים של אי ידיעה הכרוכים בתהליך האבחון וכן יוצגו תיאורי מקרה מעוררי מחשבה בנושא של אי ידיעה וידיעה ונתהה על הקשר בין אי ידיעה וידיעה לבין המעבר מאבחון לטיפול.

שי פרנק הוא פסיכולוג שיקומי ונוירופסיכולוג מומחה ומדריך העוסק בטיפול ובאבחון במגזר הפרטי. בנוסף, עובד במרפאת פסיפס במודיעין לקידום העבודה השיקומית בקהילה.

"אני לא יודעת כמה תבין, אבל יש לי מילים לתת לך" - טיפול דיאדי במילים לילדים עם מוגבלות קשה ופגיעה ביכולת השפתית - ד"ר נטע יצחק וגב' נעמה קרויזר

ילדים עם מוגבלויות קשות הסובלים בין היתר ממוגבלות שפתית שאינה מאפשרת להם ביטוי מילולי, מאושפזים בבתי חולים שיקומיים לאורך ילדותם בעקבות אירועים רפואיים. אירועים אלו גוררים קשיים רגשיים והתנהגותיים ומעלים צורך בהתערבות רגשית. אי הידיעה של ההורים והמטפלים לגבי מידת ההבנה של הילד את השיח המילולי כורכת חוויה של אי ידיעה על עולמו הרגשי. כתוצאה מכך נוצרת הימנעות משיח רגשי מעמיק, המגבילה את יכולתו של הילד להבין את האירועים המשבריים ואת החוויה הרגשית שלו. פעמים רבות הטיפול הרגשי יתמקד בהדרכת הורים ו/או בטיפול המאפשר ביטוי לא מילולי של רגשות. בהרצאה זו נציג ונדגים שימוש במודל טיפול בטרואמה לגיל הרך (PP L e e ., 2018) המתמקד בעיבוד רגשי דיאדי (הורה-ילד), באוכלוסייה של ילדים עם בעיות התפתחותיות וניורולוגיות קשות שאינם מתבטאים באופן מילולי. מטרת ההתערבות הינה לבטא באופן מילולי אירועים רפואיים והשלכותיהם, ואת החוויות הרגשיות שהתעוררו בעקבותיהם. הנחת העבודה שלנו הינה שדווקא עבור ילד שסובל מקושי שפתי חשוב להמשיג במילים ולהציע ביטוי מילולי לאירועים ולחוויות משמעותיים על מנת לסייע לילד לזהות ולחוות חוויה רגשית מובחנת, ולאפשר עיבוד משותף עם ההורה. תהליך זה מסייע לתת פשר ומשמעות לאירועים, ובכך מאפשר עיבוד רגשי וויסות רגשי. היכולת לבצע תהליך זה בתוך הדיאדה מסייעת לייצר תקשורת רגשית בין ההורה לילד סביב חוויות מורכבות ורגשות קשים, ומחזקת את המסוגלות ההורית להתמודד עם מצבים אלו בכלים מילוליים הזמינים להורה. מודל זה מאפשר התערבות משמעותית, קצרת טווח, שמאפשרת להורים להמשיך ולקיים שיח רגשי מורכב יותר עם ילדיהם בסיטואציות רפואיות חוזרות ונשנות.

נעמה קרויזר היא פסיכולוגית שיקומית מומחית ומדריכה בבית החולים השיקומי אלון, בעלת קליניקה פרטית בירושלים, עובדת, מרצה ומדריכה בגישת PP לטיפול בטרואמה בילדים. ד"ר נטע יצחק היא פסיכולוגית שיקומית בבית החולים השיקומי אלון.

אתגרים ייחודיים של הורי ילדים פגועי ראש במרחב השיקומי - מר אריאל לוי ומר יהושע בנשק

פגיעת ראש היא פגיעה רב מערכתית הדורשת משאבים רבים מצד הורי הילד. במהלך ההתמודדות המשפחתית ניתן לזהות נקודות עיוורון של הצוותים הרפואיים ביחס לדינמיקה הורה-ילד, כמו גם ביחס למקום בהליך השיקומי. ההרצאה תשלב בין סיפורו האישי של יהושע בנשק, אב לילד שעבר פגיעת ראש קשה, לבין תכנים מקצועיים של אריאל לוי, פסיכולוג חינוכי מומחה ומדריך ודוקטורנט בתחום ההורות. יחד הם ינסו להתוות קווים מנחים לצוותים הרפואיים ולמטפלים בתהליכי השיקום ביחס למקום ההורים בתהליך.

מר יהושע בנשק הוא אב לארבעה ויועץ פיננסי.

מר אריאל לוי הוא אב לחמישה, פסיכולוג חינוכי מומחה ומדריך. מנהל ביחידה להתפתחות הילד באוני' אריאל. דוקטורנט וחוקר הורות.

אי הידיעה במרחב שבין הרופא לפסיכולוג - ד"ר אלי ספיר וגב' יעל גלין

ההרצאה תעסוק בהיבטים של אי הידיעה בעבודה של הפסיכולוג השיקומי בסביבה רפואית וביחסים בין הרופא והפסיכולוג בפרט. הפסיכולוג מחזיק את תחום הנפש בתוך התווך הרפואי, לעיתים קרובות הוא איש הצוות עם הידע הרפואי המצומצם ביותר במחלקה והיבטים מהותיים בטיפול הפיזי בו נוטלים חלק שאר הצוות הרפואי (אונקולוג, האחות, טכנאי ההקרנה והפיזיקאים) נותרים עבורו בשטח של אי הידיעה. במקביל, התחום הרגשי-נפשי, הינו תחום ידע אחר באופן מהותי עבור שאר אנשי הצוות העוסקים בגוף. התחום הרגשי - נפשי, משפיע על היום יום של עבודת הצוות הרפואי, היענות לטיפול, שיתוף הפעולה עם הצוות ועוד. מצב זה תורם לייחודיות של תפקיד הפסיכולוג בצוות, יוצר גבול מקצועי ומהווה קרקע פורייה להשלכות הן של הצוות הרפואי על הפסיכולוג והן של הפסיכולוג על הצוות הרפואי. לדוגמא, חוסר ההבנה בידע הרפואי מאפשר לפסיכולוג לעיתים להכחיש היבטים מסוימים של המחלה, באופן שעשוי לשרת את הטיפול. במקביל, האפשרות של הצוות הרפואי לשים אצל הפסיכולוג את הקשיים הרגשיים המשמעותיים הנלווים לגילוי המחלה ולטיפול בה, מקלים על העבודה היומיומית של הצוות ומאפשרים מרחק רגשי הנחוץ לעיתים לתפקוד.

בהרצאה ד"ר אלי ספיר ויעל גלין ידונו במשמעויות של אי הידיעה, כיצד היא תורמת לעבודה והיכן היא מהווה מכשול. על המשאלה לדעת ועל המשאלה לא לדעת. בהרצאה יינתנו דוגמאות קליניות המדגימות היבטים אלו.

ד"ר אלי ספיר, רופא אונקולוג, מנהל מכון רדיותרפיה בבי"ח אסותא אשדוד.

יעל גלין הינה פסיכולוגיה שיקומית מומחית בהסמכה להדרכה העובדת במכון רדיותרפיה בבי"ח אסותא אשדוד.



התנפצות אקסיסטנציאליסטית פוסט-טראומטית: כאוס, אי ידיעה ואי ודאות – אבחון וטיפול - פרופ' דני הופיין ומר עידו בן יוסף

'התנפצות אקסיסטנציאליסטית' הינו מושג חדש יחסית, בן פחות מעשור, המייצג ומתמצת טווח רחב של תגובות עמוקות ומהותיות לטראומה נפשית או פיסית, עימותים וספקות קיומיים, לעיתים מודעים אך במקרים רבים לא מודעים, לא לפרט ולא למטפלו. בהגדרה, התנפצות אקס' אינה PTS, למרות שלעיתים קרובות גם היא נוצרת בעקבות טראומה. היא הרס עמוק של סיבות ותכליות חייו של הפרט. פגיעה בסיסית בתחושת הזכות לחיות ולהיות מאושר, ושל הידיעה שהעולם והחברה תומכים בחיים ובאושר. יחסיו של הפרט עם עצם קיומו מתנפצים. היא התנפצות של האמונה הנאיבית והאופטימית בידוע ומעבר משברי אל הלא מוכר, הלא מובן והלא ידוע. הטראומה מערערת ומנפצת את התפיסה שהעולם ניתן לניבוי ושחיי הפרט בו מובטחים ומבוטחים. בתור שכזו היא רלוונטית הן אבחנתית והן טיפולית באופן מיוחד בתחום השיקום הפיסי והנפשי.

החיים ההכרתיים מציבים בפני הפרט עובדות חיים (e) פרדוקסאליות: חיים לצד המוות, חופש בחירה לצד דטרמיניזם, כוונה לצד כאוטיות, התקשרות לצד לבדיות. התנפצות אקסיסטנציאליסטית פוסט-טראומטית מעמתת את הפרט תמיד עם הפן השלילי של הפרדוקס, זו מהותה של הטראומה הקיומית, ומאלצת בחירה בין שלושה מענים: תגובת הניצול, תגובת הקורבן והתגובה האדפטיבית. מבין אלו השלישית היא מטרת הטיפול בכלל והשיקומי בפרט. בהרצאה יידונו גם ההתוויות לאבחנה ולטיפול בהתנפצות האקסיסטנציאליסטית, היבטיה החברתיים והשפעתה העקיפה על מטפלים בטראומה (תרתי משמע).

פרופ' דני הופיין הוא פסיכולוג שיקומי ורפואי מדריך. נוירופסיכולוג קליני. חבר סגל במגמה לנוירופסיכולוגיה שיקומית בבית"ס למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית תל אביב – יפו ובחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית (בגמלאות). יועץ מדעי ומדריך במכון הלאומי לשיקום נוירופסיכולוגי. עידו בן יוסף הוא סטודנט לתואר שני בנוירופסיכולוגיה שיקומית בבית"ס למדעי ההתנהגות במכללה האקדמית תל אביב – יפו.





סדנאות (לפי שמות א'-בי')

הפסיכולוגים החדשים - אנושיים ונוכחים: סדנה פשוטה עלינו ובשבילנו עם נגיעות
התייחסותיות - גב' דנה בכר

e d T - איך לדבר על מיניות בטיפול - מר יותם בן-שץ

ראי לעצמי במרחב השיקומי - סדנה בפוטותרפיה - גב' נרקיס בר-לב

טיפול קוגניטיבי מבוסס מיינדפולנס בהתמודדות עם חוסר הידיעה - גב' שושי גפני וגב'
רתם קרן

אי ידיעה בתהליכי הדרכה - ד"ר הילה כהן וד"ר עדי גרנט

תסריטים בדמיון - הולכים אל הלא נודע - ד"ר ג'ני סינה

"אין אדם ללא קבוצה" (פוקס) - e - J - d - הזמנה
לתהליך קבוצתי - גב' יעל עברון

כי כמה ש'תדע' יותר, אתה רק תבין פחות - המעבר הנדרש ממודל רפואי למודל של
'גיוון עצבי' לשם הבנת החוויה האוטיסטית ובניית מענה טיפולי מותאם - ד"ר אריאלה
עילם, ד"ר קרן ריבקין-נודלמן, ד"ר שרית פרג'יאן-ראוך

לוגותרפיה בשיקום- מציאת משמעות כמקדמת חוסן במצבי משבר ואי וודאות - גב' רותי
פלמור

- "המשחק הבורא"- על משחק וחיפוש משמעות בטיפול בילדים ובוגרים עם
צרכים מיוחדים מורכבים - גב' גליה שיה



הפסיכולוגים החדשים - אנושיים ונוכחים: סדנה פשוטה עלינו ובשבילנו עם נגיעות התייחסותיות - גב' דנה בכר

הקשר הרגשי בין המטפל למטופל הוא גורם מרפא, חי וחשוב בחדר הטיפול. היכולת שלנו להיות אנושיים, חמים וחומלים כלפי האחר עוברת דרך היכולת שלנו להיות כאלה קודם כל לעצמנו. להצליח להכיר בעצמנו ובאחר כסובייקטים, כבני אדם עם לב פתוח, עם כאב, עם פחד, עם תקווה ועם כמיהה לקרבה וקשר מיטיב. בסדנה זו נרצה לייצר מרחב משותף, שיירקם ביחד עם המנחה והמשתתפים, כדי לייצר חוויה בה נוכל לשים במרכז אותנו המטפלים, האנשים, ואת מה שעובר עלינו ובתוכנו בתוך הקשר הטיפולי ומחוצה לו. נבחן מה קורה לנו באזורי אי-הידיעה? מה הופך חי בתוכנו וכיצד הוא באינטראקציה עם חלקים דומים או אחרים של המטופלים שלנו? נקשיב למוסיקה הפנימית שבוקעת בנו ומה היא מבקשת לספר לנו במרחבי אי-הידיעה. ננסה יחד לייצר מרחב להרגיש, לחשוב ולהיות עם ועל כל סך חלקי עצמנו. נפנה מבט אמיץ וחומל אל ההתערבויות וההתערבויות שלנו מנקודת מבט אנושית. לחפש ואולי למצוא את הדרך המתאימה לנו להתחבר רגשית לעצמנו ולחלק העצמי המטפל שלנו בתוך קבוצת מטפלים.

דנה בכר היא פסיכולוגית קלינית מומחית. מדריכה בבית הספר לפסיכותרפיה בתוכנית "עוגן" של "מפרשים" באקדמית תל אביב - יפו. מרצה בתוכנית "פסיכותרפיה מודעת מין ומגדר" של אוניברסיטת רייכמן. ממקימות המערך הטיפולי ב"בית הפתוח" בירושלים והפסיכולוגית הראשית של הצוות. בעלת פרקטיקה פרטית בירושלים.



e d T - איך לדבר על מיניות בטיפול - מר יתם בן-שץ

על-פי התיאוריה הפסיכואנליטית, המיניות היא אחד משני מקורות האנרגיה הבסיסיים של חיי הנפש של בני האדם, לצד התוקפנות. היא יכולה להיות מקור לאושר, סיפוק, יצירה והנאה, כאשר היא בריאה ומפותחת דיה, אך עלולה להיות גם מקור לפגיעה, כאב, אשמה ובושה. המיניות מאכלסת את עולמנו הפנימי בפנטזיות, בחשקים ובמאווים, ובמקביל נמצאת גם במציאות החיצונית בפרסומות, בסרטים, בפורנוגרפיה וכיו"ב. אלה מזינים זה את זה הדדית. על אף מרכזיותה של המיניות בחיי הנפש ובחיי היומיום, מטפלים רבים נמנעים משיח על מין ועל מיניות בחדר הטיפולים, ומטפלים רבים חשים אי נוחות במידה ושיח כזה מתעורר. שאלות על תפקוד מיני ופעילות מינית נשמטות תדיר מן האינטימיקים של מטפלות ומטפלים צעירים ומנוסים כאחד, ותלונות על סימפטומים מיניים מנותבות, לא אחת, לערוצים אחרים וניטרליים. בסדנה הנוכחית ננסה להכיר ולבחון מה קורה לנו כאשר עולים תכנים מיניים בטיפול (וגם מה קורה לנו כאשר הם אינם עולים). מהן המחשבות והתחושות הגופניות, מהם הרגשות שמתעוררים בנו למול תוכן שכזה, ובאיזה כיוונים הם משפיעים עלינו לפעול. נתחקה אחר ההיסטוריה האישית והמשפחתית שלנו, עולם הערכים שלנו ותפיסותינו לגבי מיניות בכלל ומיניות בקרב אנשים עם מוגבלות בפרט, ונבחן יחד את המתח הדיאלקטי שבין מבוכה ובושה, סקרנות ומציצנות, חקירה משותפת וחודרנות. ניעזר בהבנות אליהן נגיע על מנת להתמקם "נכון" ו"נוח" יותר מול מטופלות ומטופלים אשר מביאים תוכן מיני ועל מנת להתמודד טוב יותר עם תגובות ההעברה הנגדית שלנו. הסדנה תכלול חלקים דידיקטיים-תיאורטיים על מעגל התגובה המינית ועל מודל PL SS T להתערבות טיפולית, חלקים חווייתיים המבוססים על התנסות חושית ומיומנויות קשיבות (מיינדפולנס) לחוויה הגופנית, וכן אינטגרציה בין החלקים הללו באמצעות דיונים ושיח בין חברות וחברי הקבוצה.

יתם בן-שץ הוא פסיכולוג שיקומי מומחה וסטודנט בתוכנית להכשרת מטפלים מיניים במרכז הרפואי שיבא. עובד במערך השיקום הנוירולוגי בשיבא וכן בקליניקה פרטית בתל אביב.

ראי לעצמי במרחב השיקומי - סדנה בפוטותרפיה - גב' נרקיס בר-לב

הסדנה תאפשר התנסות חווייתית והכרות עם פוטותרפיה - כלי טיפולי רגשי מסוג תרפיה בהבעה ויצירה, תוך שימוש במדיום הצילום. לסדנה חלק עיוני שיכלול רקע תיאורטי בעיקר על פוטותרפיה, אך גם על עבודה קבוצתית דינאמית, ועל עבודה קבוצתית עם אנשים עם פגיעה מוחית. בסדנה יתואר המודל שפותח במיוחד לעבודה קבוצתית בפוטותרפיה עם אנשים בעלי פגיעה מוחית, תוך עיגון אופן העבודה וההנחיה ברציונל שנשען על אפיוני האוכלוסייה, אפיוני הטיפול הקבוצתי ואפיוני הכלי: הפוטותרפיה. השיח הקבוצתי מעודד תקשורת חברתית בינאישית ומפתח העמקה ברבדים הגלויים והסמויים, המודעים והלא מודעים, דרך תקשורת מילולית ולא מילולית בין חברי הקבוצה ובינם לבין המנחה. כן יודגם בסדנה כיצד העבודה עם תצלומים מאפשרת ארגון ומיקוד ואף מאפשרת המשגה והכללה. אתגרים אלו אופייניים לעבודה טיפולית, במיוחד עם אוכלוסייה של אנשים עם קשיים קוגניטיביים. כמו כן יתואר כיצד המודל מיושם בעבודה עם מחלימות מסרטן שלהן ירידה קוגניטיבית קלה. משתתפי הסדנה יקבלו כלים מעשיים ליישום המודל בקרב אוכלוסיות שיקומיות מגוונות. לסדנה חלק מעשי חווייתי אשר יכלול התנסות בפועל. המשתתפים יקבלו משימות צילום אשר יהוו עוגן לעבודה קבוצתית באמצעות פוטותרפיה בנושא "ראי לעצמי". המשתתפים ישתמשו במצלמה של הטלפון הנייד שלהם והתצלומים יוצגו בפני הקבוצה. דרך התצלומים יתנסו משתתפי הסדנה בחוויה אישית וקבוצתית שתדגים את אופן העבודה לפי המודל. המשתתפים ישתפו את הקבוצה בתהליך הצילום, בדרך בחירת התצלומים אותם בחרו להציג בקבוצה, יתארו ויפרשו את משמעותם הסובייקטיבית. נדון כיצד השיתוף והשיח סביב התצלומים ומשמעותם האישית מקדמים מודעות עצמית, תקשורת בינאישית והכרה באינדיבידואליות של האחר ומנגד, הכרה בדמיון, ובחלקים הדומים והמאחדים בינינו.

נרקיס בר-לב, פסיכולוגית שיקומית מומחית מדריכה, מנהלת את מרכז רקנאטי בתל-אביב במכון הלאומי לשיקום נירופסיכולוגי מזה 12 שנים. לפני כן ניהלה את יחידת האבחון במשך כ-8 שנים. מלמדת באוניברסיטת רייכמן. בעבר לימדה באוניברסיטת בר-אילן ובאקדמית תל-אביב יפו. הייתה במשך שתי קדנציות חברה בוועדה המקצועית לפסיכולוגיה שיקומית.



טיפול קוגניטיבי מבוסס מיינדפולנס בהתמודדות עם חוסר הידיעה - גב' שושי גפני וגב'

רתם קרן

מיינדפולנס הוא המודעות שנוצרת ע"י הפניית תשומת הלב מתוך כוונה, ברגע הנוכחי ובאופן בלתי-שיפוטי לדברים כפי שהם (וויליאמס, טיזדייל, סגל וקאבאט-זין, 2007). הפסיכולוגיה השיקומית מזמינה לפתחינו כמטפלים מפגש אנושי עם מצבים גופניים ורגשיים מאתגרים שכוללים טראומה, אבדן והתמודדות עם הלא נודע. בעולם בו הידע נגיש וחיפוש אחר פתרון בעיות זמין לנו, אנו פעמים רבות שוכחים את האפשרות לעצור, להתבונן, לקבל את הקיים ועל ידי כך לנתב את דרכינו כך שישרתו אותנו באופן המיטיב ביותר. פרוטוקול ה-M T (Mindfulness) פותח בשנות ה-80' על מנת לסייע למטופלים הסובלים מדיכאון כרוני עמיד לזהות תהליכים גופניים ומחשבתיים אוטומטיים, ובכך למנוע הידרדרות מהירה למצב הדיכאוני. מאז ועד היום הפרוטוקול נחקר רבות והוכח כמסייע במגוון אוכלוסיות הסובלות מקשיים בוויסות הרגשי כגון חרדה, התמודדות עם כאב כרוני ועוד. אנשים אשר עוברים חוויות טראומטיות גופניות ונפשיות חווים פעמים רבות חוסר וודאות מתמשך באשר למצבם ולעתידם, ומתקשים בעיבוד החוויה הרגשית ובהתארגנות מחדש בחייהם. עבודת מיינדפולנס בגישה של M T יכולה לאפשר לנו כמטפלים הרחבה של ארגז הכלים באופן שיסייע למטופלים אלו לפתח התמודדות מיטיבה לצד אי הידיעה. הסדנה הנוכחית תאפשר להכיר את הפרוטוקול על מרכיביו השונים- הקוגניטיביים וההתנהגותיים, בדגש על עבודת מיינדפולנס. בסדנה נתנסה בתרגולי קשיבות לגוף, לתנועה, לסביבה ולתודעה. נתוודע ל"טייס האוטומטי" שבתוכנו ולנטייתנו לשיפוטיות ולפרשנויות שליליות תוך הטמעה של שיח טיפולי המקדם פתיחות לחוויה, קבלה וחמלה. כמו כן, נתייחס להיבטים התנהגותיים המשלבים התנהלות נבונה והכנת תכנית פעולה לרגעי משבר. הסדנה מתאימה למי שמעוניין להיחשף לראשונה למיינדפולנס ולהלך הרוח שעמדה זו מזמנת לנו, כמו גם למי שכבר נחשף ומעוניין להעמיק את התרגול האישי, ולהרחיב אפשרויות לשילוב והנגשת מיינדפולנס במרחב הטיפולי.

שושי גפני היא פסיכולוגית שיקומית מדריכה וניורופסיכולוגית. עובדת בבית חולים לוונישטיין ובקליניקות פרטיות בנתניה וכרכור. בעלת ניסיון בטיפול באנשים עם פגיעות נוירולוגיות, מחלות כרוניות וחוויות טראומטיות.

רתם קרן היא פסיכולוגית שיקומית מומחית וניורופסיכולוגית. עובדת בקליניקה פרטית בתל אביב. בעלת ניסיון בטיפול באנשים עם פגיעה מוחית, כאב, חרדה ו-O. מוסמכות/ M T מוכן מודע/ אוניברסיטת רייכמן.



אי ידיעה בתהליכי הדרכה - ד"ר הילה כהן וד"ר עדי גרנט

אחד משלבי ההתפתחות המקצועית בתחום הפסיכולוגיה, הינו שלב ההכשרה להדרכה, והשלב הקודם לו של הדרכת סטודנטים וסטודנטיות לאחר בחינת המומחיות. אלו שלבים משמעותיים שכן כמדריכים מוטלת עלינו הזכות והאחריות לחנוך ולהכשיר את הדורות הבאים. למרות זאת, אנו מגיעים לשלב זה כמעט ללא ידע תיאורטי או מעשי. בידנו עומד הניסיון הקליני שלנו עם מטופלים בפסיכותרפיה ובאבחון, וכן מודל הדרכה שהחל להתגבש על סמך ההדרכות שאנו זכינו להן במהלך דרכנו המקצועית עד כה.

בסדנא הנוכחית נתייחס לתהליכי הדרכה בפסיכותרפיה ובאבחון. תהליך זה יתבצע באמצעות דיון במודלים הקיימים בהדרכה, נתייחס לקשר הנוצר בין המדריך למודרך, נשלב דוגמאות שחלקן נביא אנחנו וחלקן יביאו משתתפי הסדנא, וננוע יחדיו בשבילי ההדרכה בין אי הידיעה לידיעה.

ד"ר עדי גרנט היא פסיכולוגית שיקומית, קלינית ומדריכה. מנהלת השירות הפסיכולוגי במרכז הרפואי לשיקום לוינשטיין. מרצה בתואר שני לפסיכולוגיה שיקומית באוניברסיטת אריאל.

ד"ר הילה כהן היא פסיכולוגית שיקומית מדריכה ונורופסיכולוגית. אחראית על יחידת האבחון הנורופסיכולוגי במחלקת שיקום ילדים, ביה"ח ספרא לילדים, המרכז הרפואי שיבא תל-השומר. מלמדת במכללה האקדמית ת"א יפו.

הסדנא מיועדת למומחים המדריכים סטודנטים ולמדריכים בשלבים השונים של דרכם.

תסריטים בדמיון - הולכים אל הלא נודע - ד"ר ג'ני סינה

בטיפול חוויתי משתמשים בטכניקת דמיון כדי לייצר שינוי. כשנכנסים לתרגול כזה, אי אפשר לדעת מה תהיה התוצאה. כמו כניסה למערה, בלי שנדע מה נמצא שם. המטפלת צריכה בטחון שתוכל להתמודד עם הלא נודע בשירות הטיפול. בסדנה נתרגל סוגים שונים של שמאפשרים העמקת תהליכים טיפוליים. הסדנה יכולה להיות המשך לסדנה מהכנס בשנה שעברה וגם מתאימה למי שלא הייתה. הסדנה תשלב רקע תיאורטי, קטעי טיפול ותרגול חווייתי.

ד"ר ג'ני סינה היא פסיכולוגית קלינית ורפואית, בהסמכה להדרכה, מורשית היפנוזה. פסיכולוגית אחראית במרפאת השמנת יתר במרכז הרפואי שיבא, תל השומר. בעלת קליניקה פרטית באבן יהודה.

- הזמנה

d - J

"אין אדם ללא קבוצה" (פוקס) - e
לתהליך קבוצתי - גב' יעל עברון

תהליך קבוצתי מונחה באוריינטציה פוקסיאנית, שבו יתאפשר למשתתפים לעסוק בתהליכים פנימיים ובינאישיים במרחב קבוצתי. המפגשים יהוו מרחב לתהליך קבוצתי במשך שלושה ימים, בשלושה מפגשים כפולים, ויחקרו את הקרבה והמרחק, ואת הידוע והלא ידוע בקבוצה, המתקיימת בתוך כנס של פסיכולוגים שיקומיים בישראל 2022.

יעל עברון היא פסיכולוגית שיקומית מומחית-מדריכה, ומנחת קבוצות במרכז רקנאטי לשיקום, המכון הלאומי לשיקום נוירופסיכולוגי (ע"ר). מדריכה במרכז רפואי שיקומי רעות.

כדי לאפשר תהליך מיטבי כמות הנרשמים לסדנה תוגבל ל-12 משתתפים, ותידרש השתתפות בכל שלושת ימי הכנס.



כי כמה ש'תדע' יותר, אתה רק תבין פחות - המעבר הנדרש ממודל רפואי למודל של 'גיוון עצבי' לשם הבנת החוויה האוטיסטית ובניית מענה טיפולי מותאם - ד"ר אריאלה עילם, ד"ר קרן ריבקין-נודלמן, ד"ר שרית פרג'יאן-ראוך

מאז התיאורים הראשונים (1943-1944) ועד ימינו הוגדר האוטיזם דרך משקפי המודל הרפואי. מודל זה רואה את האוטיזם כלקוח תפקודית שמקורה בהפרעה בהתפתחות המוח. על כן, הן השדה המחקרי והן זה הקליני התמקדו בניסיונות לזיהוי הגורמים לאוטיזם, ובגיבוש טיפולים שמטרתם צמצום תחומי החסר ו"נורמליזציה" של ההתנהגות. בשנים האחרונות אנו עדים ליותר ויותר קולות של אוטיסטים. יות בוגרים.ות, אשר מעלים למודעות את חוויות המפגש שלהם עם מטפלים.ות וטיפולים בחסות אותו "גוף ידע". בתיאוריהם הם חושפים סיטואציות של חוסר הבנה והתנשאות, ניסיונות לשינוי ונרמול, עידוד חיקוי על חשבון ביטוי של "עצמי אמיתי" ועוד, שגרמו לעלייה בשכיחות הדיכאון, החרדה והאובדנות ואף לפוסט טראומה מגובה מחקרית. בעקבות תיאורים אלה החלו חוקרים, פעילים אוטיסטים.ות וקלינאים לקרוא לשמיטת רעיונות המודל הרפואי לטובת פריזמה של 'גיוון נוירולוגי', הרואה את האוטיזם כביטוי אחד מני רבים אפשריים לתפיסה, עיבוד מידע ותקשורת העומדים לרשות המוח. פריזמה זו מעבירה את הזרקור ממטרות ה'תיקון' למטרות הקשורות להתמודדויות של קבוצת מיעוט בחברה נוירופיזיקלית-כאלו המדגישות, בין היתר, קבלה עצמית, הצבת מטרות אישיות, וקידום השתתפות פעילה בחיים. בסדנה שלנו נרצה לתאר את הביקורות שעלו לאורך השנים סביב גישות אבחון וטיפול שנגזרו מהמודל הרפואי, ונלמד את עקרונות היסוד של מודל הגיוון הנוירולוגי וממצאי המחקר בתחום. נשתמש בסרטונים, ציטוטים ותיאורי מקרה (יתכן אף מפגש פיזי) להנכחת הקול האוטיסטי. יחד ננסה להבין איך מודל זה דורש מאיתנו את הצורך לוותר על הידע והשפה שארגנו את רעיונותינו עד כה, לשהות בחוסר הידיעה ולהשקיע מאמץ אמיתי בלמידת שפה חדשה. המנחות מאמינות כי כנוירופסיכולוגים.ות שיקומיים.ות יש לנו את היכולת לקדם עמדה זו בשדה הטיפול הנפשי באוטיזם, שלא לומר אף את המחויבות לכך.

ד"ר אריאלה עילם היא פסיכולוגית שיקומית מומחית-מדריכה, מדריכת רכזי טיפול בגני התקשורת של אלו"ט ובעלת קליניקה פרטית במודיעין.

ד"ר קרן ריבקין-נודלמן היא פסיכולוגית שיקומית מומחית, בהסמכה להדרכה, מדריכת רכזי טיפול בגני התקשורת של אלו"ט ובעלת קליניקה פרטית בפרדסיה.

ד"ר שרית פרג'יאן-ראוך היא פסיכולוגית שיקומית מומחית-מדריכה, מדריכת רכזי טיפול בגני התקשורת של אלו"ט ובעלת קליניקה פרטית בחיפה.





לוגותרפיה בשיקום- מציאת משמעות כמקדמת חוסן במצבי משבר ואי וודאות - גב' רותי פלמור

השאיפה האנושית למציאת משמעות במהלך חייו היא הכח המניע הבסיסי של האדם, על פי פרנקל, אבי גישת הלוגותרפיה (פראנקל, 1973). גילוי המשמעות הטמונה בחיים הינה המפתח לחיים מעורבים ומספקים והיא מאפשרת לנו להתמודד גם עם סבל ואי וודאות, קשים ככל שיהיו. בעבודה הטיפולית השיקומית מתמודדים מטופלינו עם מצוקות הנובעות ממצבים בהם המציאות הפיסית, התפקודית, החברתית המוכרת נפגעת ולעיתים משתנה באופן קיצוני. שאלות בסיסיות הנוגעות לשליטה בחיים, למטרות שלשמן ראוי להשקיע מאמץ בטיפול שיקומי ולעיתים אף שאלות ביחס ליכולת למצוא טעם בחיים מתעוררות במלוא עוזן. מטרתו של השיח הטיפולי ברוח הלוגותרפיה הינה לסייע למטופל לגלות את החירות שברשותו לבחור כיצד לפעול ולהגיב בנסיבות חייו. הלוגותרפיה מכוונת אותו לבחון את הערכים המשמעותיים לו ולהגשימם באמצעות עשייה, חוויה או נקיטת עמדה ביחס למצבים אותם אין ביכולתו לשנות. אנו כבני אדם, המתמודדים בעצמנו עם אתגרים אישיים ונחשפים באופן יומיומי לכאב וקושי של מטופלינו, מתחבטים גם כן לעיתים עם שאלות קיומיות ביחס למשמעות בעבודה, בחיים. בסדנא שתכלול היכרות עם ידע תאורטי, בצד התנסות חווייתית, נתייחס למצבי תסכול, אי וודאות, אבדן, וסיפוק הנחווים על ידינו כמטפלים, ועל ידי המשפחות והמטופלים, נדגים גם באמצעות תיאורי מקרה, כיצד שימוש בכלים מתחום הלוגותרפיה כגון "ציר המשמעות" ו-"שיח סוקראטי" עשויים לקדם חוסן, ולאפשר התפתחות וגדילה במצבי משבר ואי וודאות.

רותי פלמור היא פסיכולוגית שיקומית מומחית מדריכה. ראש ענף פסיכולוגיה בבית חולים אלון בירושלים, מרכז שיקומי לילדים ומתבגרים. בעלת הכשרה בלוגותרפיה.



- "המשחק הבורא" - על משחק וחיפוש משמעות בטיפול בילדים ובוגרים עם

צרכים מיוחדים מורכבים - גב' גליה שיה

L L - הוא מודל תיאורטי ומעשי המפותח על ידי מנחת הסדנא, יחד עם שותפים לדרך. המודל נועד להנגיש את הטיפול הדינמי לילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים מורכבים (מוגבלות שכלית התפתחותית, S וכדומה). טיפול דינמי באוכלוסיות עם צרכים מיוחדים, מפגיש אותנו עם מרחבים של חוסר ידיעה, חשש ולעיתים קושי במציאת משמעות בעבודתנו. גישה טיפולית זו מנסה לתת מענה לכך.

חלקו הראשון של כל יום יוקדש לחלקים התיאורטיים. L L - הוא מונח בסנסקריט מהפילוסופיה ההודית המתייחס לבריאה האלוהית כמשחק יצירתי. השימוש במונח נעשה על מנת להרחיב את המונח 'משחק' - ל'משחק בורא', פעולה הנעשית בין מטופל למטפל ומאפשרת יצירה או 'בריאה', בעלת משמעות עבור שניהם. בסדנא יתוארו הקשרים בין משנתו של ויניקוט אודות חשיבות המשחק לטיפול ולהגשמה עצמית אותנטית בבגרות, לבין זרמים שונים בפילוסופיה ההודית העוסקים בהגשמה עצמית רוחנית\פסיכולוגית. כמו כן יסקרו מונחים שמתאר הפסיכיאטר ד"ר דני לוי, העוסק בטיפול באוכלוסיות מורכבות על פי הפסיכולוגיה ההתייחסותית, כגון 'מרחבים דיאבוליים' בשונה מ'מרחבים סימבוליים', 'צמצום' נוכחות המטפל ו'השהייה' של התגובה הטיפולית. יתוארו ויניטוט מתוך מפגשים קבוצתיים ופרטניים הנעשים ברוח מודל ה L L. חלקו השני של כל יום יוקדש להתנסות מעשית - "סדנת משחק בורא" - שבה נחפש את אזורי המשחק והיצירה האוטנטיים הקיימים בנו. ניצור מרחב משחקי של עשייה ללא ידיעה או הכוונה, וללא מילים. חוויה מדיטטיבית ואוטנטית, אך יצירתית ועליזה שמייצרת מפגש קסום וייחודי עם עצמנו והאחר. בסיום כל יום, נחזור בהדרגה לאזורי הידיעה, ע"י ישיבה דוממת ואחריה דיון ושיתוף.

גליה שיה היא פסיכולוגית שיקומית מומחית. עובדת במכון שניאורסון, השירות הפסיכולוגי החינוכי של החינוך המיוחד בעיריית ת"א ובקליניקה פרטית. מתמחה בטיפול בילדים ובוגרים עם צרכים מיוחדים מורכבים.



תרגול יוגה/ גב' גוני לרר

גוני לרר, פסיכולוגית שיקומית מומחית, עובדת בבי"ח איכילוב ובקליניקה פרטית. מורה לאשטנגה יוגה וליוגה לנשים בהיריון ואחרי לידה.

הרשמה לתרגול יוגה בבקרים תפתח לקראת הכנס. המשתתפים מתבקשים להביא עמם מזרונני יוגה.

דוכנים

ביום הראשון של הכנס י(יום שלישי ה-15.11.22) תקיים יריד דוכנים. בין הדוכנים יופעלו דוכן ספרים, דוכנים של חברות המעוניינות להיחשף לקהל הפסיכולוגים השיקומיים ודוכני מידע בתחומים שונים (הפ"י, הסתדרות המח"ר, ועד המתמחים ועוד).

יריד תעסוקה

ביום הראשון של הכנס (יום שלישי ה-15.11.22) בין השעות 15:00-15:30 יתקיים יריד תעסוקה. במהלך היריד, יוצגו מקומות העסקה לפסיכולוגים שיקומיים בכל שלבי ההתמחות, תוך פירוט על העבודה כסטודנט, מתמחה, מומחה ומדריך. **מוסדות המעוניינים במקום הצגה ביריד התעסוקה, מוזמנים לפנות במייל ec ee ce2022 עד לתאריך 1/10/2022, תוך ציון שם הנציג ופרטי קשר.**

זמן יוזמה – פלטפורמה למפגשים

בערב היום הראשון (יום שלישי ה-15.11.22) יתקיים זמן יוזמה. זוהי פלטפורמה למפגשים חברתיים/מקצועיים על פי יוזמה של חברי החטיבה. לדוגמא: אבחון ילדים, אבחון נירופסיכולוגי, מפגש של מקום עבודה משותף וכו'.

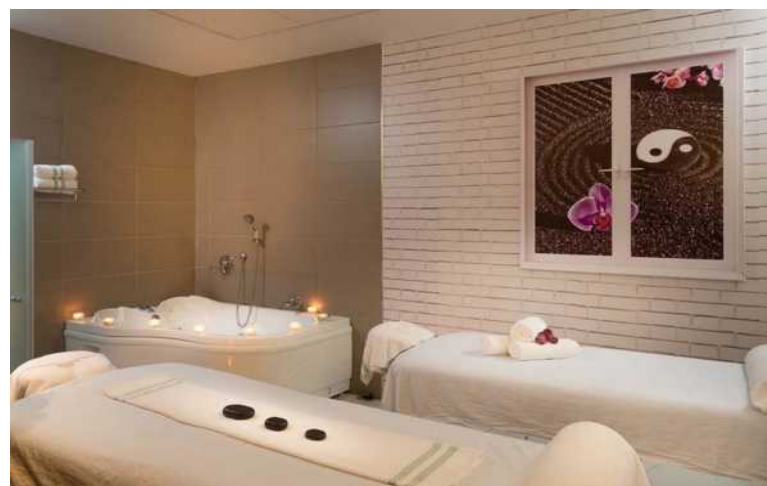
מעוניינים ליזום? על מנת שנפרסם את זמן היוזמה שלכם ונדאג לכם למרחב נוח, אנא עדכנו אותנו במייל ec ee ce2022 עד לתאריך 1/10/2022 ביוזמה שלכם ובתיאורה.



מיקום הכנס

מלון **לאונרדו פלאזה אשדוד**, מלון בדירוג 4 כוכבים, ממוקם בשדרות הים התיכון 1 באשדוד, מרחק של כ-500 מטרים מחוף הים ומהטיילת. המלון מציע חדרים מעוצבים, ארוחות עשירות ומרכז ספא ובריאות הכולל סאונה, חדר כושר וג'קוזי.

האירוח במלון (לנרשמים לכנס מלא) הוא על בסיס פנסיון מלא, הכולל לינה, 3 ארוחות ביום במסעדת המלון המגישה תפריט ארוחות עשיר ומפנק, קפה, שתייה קלה ועוגה / פירות בין ההרצאות והסדנאות.





מיקום הכנס



חברת ההפקה

הכנס מופק על-ידי חברת "אורטל נופש ואירועי קונספט". נציגיה מלווים את בניית וארגון הכנס בשנים האחרונות ומשיכו בליווי המשתתפים במהלכו. בנושאים הקשורים לארגון, תשלום והרשמה, יש לפנות

בדואר אלקטרוני לחברת ההפקה: [e 22 e e .c .](mailto:ee.c@e22)

כנס מלא

הערות	חדר ליחיד	חדר זוגי	חדר לשלשה	חברות בהפ"י	סטטוס מקצועי
*ההנחה היא ל-40 המתמחים והסטודנטים הראשונים שירשמו (לחברי הפ"י בלבד).	*2810	*2040	*2010	חבר הפ"י	מתמחה/סטודנט/גמלאי
	3010	2240	2210	לא חבר הפ"י	
	3010	2240	2210	חבר הפ"י	מומחה
	3310	2540	2510	לא חבר הפ"י	

אפשרויות הגעה נוספות

הערות	מחיר	חברות בהפ"י	סטטוס מקצועי
כולל ארוחת צהריים בלבד. תוספת ארוחת ערב -210 שקלים לארוחה	500	חבר הפ"י	הגעה ליום הראשון בלבד - מתמחה/סטודנט
	700	לא חבר הפ"י	
	1300	חבר הפ"י	הגעה לשלושה ימים ללא לינה - מתמחה/סטודנט/גמלאי
	1500	לא חבר הפ"י	
	1500	חבר הפ"י	הגעה לשלושה ימים ללא לינה - מומחה
	1800	לא חבר הפ"י	

חשוב לנו מאוד שהכנס יהיה זמין לכל מי שמעוניין. ת להשתתף בו. במידה ויש צורך

בהתייעצות, נשמח לחשוב ביחד איתכם. פנו אלינו למייל -

[e c e e ce2022 .c](mailto:ee.ce2022@c.e)

מדיניות ביטולים

- ביטול השתתפות עד 60 יום לפני מועד הכנס – החזר מלא.
- ביטול השתתפות עד 30 יום לפני מועד הכנס – החזר בניכוי 150 ש"ח.
- ביטול השתתפות החל מ- 30 יום לפני הכנס ועד 15 יום לפני הכנס – החזר של 50%.
- ביטול החל מ- 15 יום לפני הכנס ועד ליום הכנס עצמו – ללא החזר.

למה כדאי להיות חברת הפ"י (הסתדרות הפסיכולוגים בישראל)?

- הפ"י היא הארגון המקצועי היציג של ציבור הפסיכולוגים והפסיכולוגיות בישראל, מכל תחומי המומחיות ובכל זירות העיסוק (במגזר הציבורי, הפרטי והשלישי). הפ"י מפעילה את ועדת האתיקה, הזמינה להתייעצות ולפניות של חברי הפ"י והציבור.
- תחת הפ"י פועלים ועד החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית ו-וועד המתמחים של החטיבה.
- במסגרת התקנון המתחדש של הארגון והחזון המתגבש, מבקשת הפ"י להוות ארגון גג ובית מיטיב לפסיכולוגים ולפסיכולוגיות על מגוון הגישות ותחומי המומחיות, לפעול לקידום מעמד המקצוע והעוסקים והעוסקות בו, ולקידום הרמה המקצועית, תוך דאגה לחברה הישראלית ולאזרחיה.
- חברי הפ"י זכאים להטבות הבאות:

שיפור הפסיכולוגיה הציבורית והמודעות בקהילה דרך שירות יח"צ	חברות במועדון הצרכנות 'יחד'	גישה למאגרי מידע וכתבי עת מקצועיים בתחום הפסיכולוגיה
ייעוץ משפטי חינם וגישה לרשימת רואי חשבון ויועצי מס במחיר מוזל	הטבות והנחות בביטוחים: רפואי, אחריות מקצועית, רכב ועוד	הנחות והטבות בכנסים, ימי עיון וקורסים של הפ"י וחטיבותיה

תשלום דמי חברות / הרשמה להפ"י

כדאי לשים לב	תשלומים חודשיים בהוראת קבע בכרטיס האשראי - לחצו כאן	תשלום שנתי אחד - לחצו כאן	סטטוס מקצועי
ל-40 המתמחים והסטודנטים הראשונים שירשמו תינתן הנחה של 200 ₪ בהרשמה לכנס - כך שבתוספת של 50 ₪ תוכלו להנות מכל הזכויות של חברי הפ"י	-	80 ₪	סטודנט.ית (החל מהשנה השנייה ללימודים)
	20 ₪ לחודש (240 ש"ח שנתי)	250 ₪	מתמחה/ גמלאית.
ההנחה ברישום לכנס למומחים חברי הפ"י היא ע"ס 300 ₪, כך שבתוספת של 180 ₪ תוכלו להנות מכל הזכויות של חברי הפ"י	40 ₪ לחודש (480 ₪ שנתי)	490 ₪	מומחה.ית/ מדריכה.

ניתן לשלם את דמי החברות בארגון באמצעות תשלום ישיר ומאובטח דרך האתר:

<https://www.cpa.org.il>

למידע נוסף, שאלות וסיוע ברישום ניתן לפנות למזכירות הפ"י

טלפון - 03-5239393

דואר אלקטרוני ce@cpa.org.il

החזרים מהמעסיק עבור השתתפות בכנס במגזר הציבורי

- בהסכמי השכר של הפסיכולוגים ישנו סעיף הנוגע לחלקו של המעסיק במימון ימי עבודה ועלות של השתלמויות, ביניהן כמובן הכנס השנתי.
- לצערנו, סעיף זה מופר לעתים קרובות, וכמעט שאין מעסיקים המממשים אותו באופן מלא, בכל מיני טענות שעיקרן פרשנויות שונות לסעיף. בשנים האחרונות אנו בחטיבת הפסיכולוגים בהסתדרות המח"ר נאבקים בכך בכל הכוח, כי מדובר בזכות ברורה לפי הסכמי הפסיכולוגים.

מהו המצב המשפטי כרגע ב-2022 לגבי הזכות להחזרים?

- בשל המצב המתסכל של הפרת סעיף מימון השתלמויות, ולאחר מו"מ ארוך עם משרד האוצר, יצאנו להליך משפטי בבית הדין לעבודה, על מנת שתהיה הכרעה נחרצת לגבי מה המעסיק מחוייב לתת.
- לפיכך, אנו מפרטים.ות כאן את כל הזכויות כפי שעולות מן ההסכם, אך כרגע במהלך ההליך המשפטי, אין לנו אפשרות לתבוע כל מעסיק ומעסיק על הפרת ההסכם מול כל עובד.ת.
- לכן, כמובן מומלץ להגיש למעסיק את הבקשה למימון עלות הכנס וימי ההיעדרות בשכר, לדרוש ולקוות שהמעסיק תעמוד בהסכם ותחזיר את עלותו.
- אם המעסיק דוחה את הבקשה, מומלץ לתעד ולשמור את הקבלות והאסמכתאות של הכנס, כולל אישור כתוב מהפסיכולוג האחראי לצאת לכנס, יחד עם התכתובות ותשובת הדחייה של המעסיק, למקרה שבסיום ההליך המשפטי יינתן החזר רטרואקטיבי (זה לא מובטח), אבל אנו נעשה הכל כדי שזה יקרה).

אז מהן הזכויות שלנו להחזרים על הכנס עפ"י הסכמי השכר?

- עפ"י הסכמי הפסיכולוגים, האישור ליציאת פסיכולוג להשתלמות יינתן על ידי הפסיכולוג האחראי ובידיעת הממונה על ההדרכה. כלומר, אם הפסיכולוג האחראי אישר לכם לצאת לכנס – מחלקת משאבי אנוש לא יכולה לשלול מכם את הזכאות הזו. וגם – אישור או אי אישור של האחראי לא יכול להיות על רקע כלכלי אלא משיקולים ענייניים בלבד (למשל – אי אפשר שכל הפסיכולוגים ייצאו כי מישהו צריך להישאר במרפאה ולאיש אותה – נחשב שיקול ענייני).
- עפ"י הסכמי הפסיכולוגים, ההשתתפות בהשתלמות תהיה בשכר. כלומר – אם יצאתם לכנס בימים שבהם אתם עובדים, תקבלו שכר על הימים שבהם אתם בכנס!
- עפ"י הסכמי הפסיכולוגים, ההשתלמות תמומן ע"י המעסיק! כלומר – המעסיק צריך להחזיר לכם את כל עלות הכנס (גם אם אתם עובדים בחלקיות משרה). ההשפעה של אחוז המשרה היא על כמות השעות השנתית שניתן לנצל לצורך השתלמויות: 208 שעות למשרה מלאה.
- שימו לב שכל האמור לעיל תקף לכל השתלמות, בהנחה שזו הוכרה כהשתלמות מקצועית מובהקת ע"י הפ"י. **מאחר שהפ"י עצמה מארגנת את הכנס, הוא נחשב כהשתלמות מקצועית מובהקת.**

ומה עושים עכשיו?

אם עוד לא ביקשתם מהמעסיק אישור יציאה לכנס, הגישו אותו בהקדם, וצרפו לבקשה את הקבלה על התשלום, את תכנית הכנס, ואת אישור הפסיכולוג האחראי.

- פירוט נוסף תוכלו למצוא [במסמך רשמי מטעם חטיבת הפסיכולוגים במח"ר על כל הזכויות הקשורות ליציאה להשתלמויות](#). אם נתקלתם בבעיה כלשהי בהחזרים, תוכלו להציג למעסיק את [ההסכם הקיבוצי 1979 סעיף 13 ו'.](#) ואת פרק 9.3 סעיף ב'2' המבוסס עליו באוגדן הרשויות המקומיות. ואם עדיין צריך לשכנע, יש גם את מכתב ההבהרה של מרכז השלטון המקומי, המזכיר ומרענן את החובה לממן את הכנס.
- וכמובן, אם עדיין יש שאלות, **פנו אלינו - חטיבת הפסיכולוגים בהסתדרות המח"ר, בפייסבוק, או באימייל למנהל המחוז שלכם במח"ר, עם העתק למנהל חטיבת הפסיכולוגים איתן מייקל.**

עובדים רק בקליניקה?

הכנס מוכר כהוצאה עסקית מוכרת למס, וניתן להפחיתו מההוצאה החייבת.

עובדים במקום פרטי שאינו חתום על הסכמי השכר?

המקומות הפרטיים אינם מחוייבים להסכמי השכר, אך ישנם מעסיקים הרואים בכנס הזדמנות מקצועית חשובה ומסייעים במימונו. אנו מזמינים אתכם לפנות למעסיקים, להציג את תוכנית הכנס ולבקש השתתפות בתשלום, ו/או תשלום על ימי העבודה.



syqe air

לשאוף. להקל. לתפקד.



הסתדרות הפסיכולוגים בישראל
Israel Psychological Association



החטיבה לפסיכולוגיה שיקומית